

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 16

Accepted for mailing at Special Rate of Postage provided for October 3, 1917, Authorized June 27, 1918

New York, N. Y. 10001, Balandžio-April 16, 1965

Entered as Second Class Matter November 28, 1949, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879

56 METAI

ZYMAUS SLA VEIKĖJŲ NETEKUS

MIRĖ JONAS AYMANAS
(Nekrologo vietoje)

Rašo POVILAS DARGIS, SLA Prezidentas

Ir vėl pasiekė Susivienijimo narius liudna žinia, kad balandžio 10 d. Lynbrook, L. I., N. Y., širdies smugio ištiktas, netikėtai ir nelauktai mirė

JONAS AYMANAS,

didelis mūsų organizacijos darbuotojas, jos puoselėtojas ir ugdytojas. Šiuos žodžius tarė ne jo pagyrimui, bet teisingam ir objektyviam įvertinimui, nes J. Aymanas ištikimų daug padarė ir davė Susivienijimui. Jį pažinojo šimtai SLA narių, ypač New Yorko ir apylinkių lietuviai, kurių tarpe J. Aymanas darboavo daugelį metų.

Per savo veiklos metus Jonas Aymanas, kaip organizatorius, į Susivienijimą yra įnešęs šimtus naujų narių. Ypač sekmingai jis darboavo atvykus naujesiems ateiviams, daug jų įrašydamas į SLA. Jis sugebėjo įtikinamai supažindinti juos su Susivienijimu ir šiandien jo prirašytų narių daugelis yra nuostabi ir žymūs mūsų organizacijos veikėjai.

J. Aymanas pasižymėjo ne tik organizaciniais gabumais, bet ir išstverme bei kantrybe, kokia yra reikalinga visuomenės darbuotojui. Savo pareigose buvo labai rupestingas. Jis žiūrėjo, kad naujai įrašęs narys be pagrindo nepalikytų organizaciją. Tuo tikslu jis aplankydavo šimtus šeimų, išrinkdavo apdraudus mokesčius ir sąžiningai atsiskaitydavo su SLA centru.

SLA 38 Brooklyno kuopa yra viena didžiųjų ir tai, galima tvirtinti, yra J. Aymano nuopelnai.

Tekusiems su J. Aymanu įsikalbėti, galėjo įsitikinti, kad jis mėgo Susivienijimą ir darbovosi organizacijai patriotiniais sumetimais. Jis visada pabrėždavo reikalą išlaikyti lietuvių vienybę, kuri, jo giliu įsitikinimu, geriausia ga-

li būti Susivienijime ir dėl to jis stengėsi daugiau lietuvių suteikti į SLA.

J. Aymanas buvo gimęs 1887 m. spalio 15 d. Majorišliu kaime, arti Vilkaviškio.

Į Ameriką atvyko 1904 m. Veik visą laiką išgyveno New Yorke. Dirbo siuivyklose. Prieš 30 metų įsirašė į SLA 38 Brooklyno kuopą ir joje visą laiką uoliai darbovosi, būdamas tos kuopos pirmininku, organizatorium ir keletą pastarųjų metų centriniu organizatorium. Daugel kartų kaip delegatas SLA seimuose atstovavo 38 kuopą.

Su dideliu skausmu sutikau žinią apie jo mirtį. Giliame nuliudime paliko žmoną Anastaziją, sūnų Joną, dukterį Eleną, tris anukus, daug giminų ir draugų. Reiškiam gilia užuojauta jo liudinėiai žmonai Anastazijai ir visai šeimai, tiek savo, tiek Pildomosios Tarybos, tiek visos organizacijos vardu.

Atsisveikinant su nenuilstamam veikėju mes geriausiai jį pagerbsime pasekdami jo pavyzdžiu, kaip turime dirbti Susivienijimui ir lietuvių bei lietuvių Amerikos žemė.

Povilas P. Dargis

reikštų jos pasidavimą arba kapituliaciją.

Prezidento kalba kartu buvo atsakymas 17 "neutrality" kraštų, kurie ragino baigti kovas Vietname. Taip pat jis tuo pačiu atsakė visiems tiems, kurie tik Ameriką yra linkę vienašališkai kaltinti dėl padėties Vietname, neatsižvelgdami į komunistų kėsulius ir jų puolimus.

Savo kalboje prezidentas palietė ir planą suteikti visam Vietnamui ekonominę pagalbą vieno bilijono dolerių, jei Pietryčių Azijoje būtų pasiekta taika. Tai šiek tiek daugiau, nei iki šiol yra kaštavęs Amerikai Vietnamo karas. Ši ekonominė pagalba primena Marshallo planą, kuris buvo vykdomas po Antrojo pasaulinio karo.

"MES KOVOSIM IKI PABAIGOS"

Amerikiečių sąjungininkų Johnsono kalba vertinama palankiai. Kaip ir buvo galima tikėtis, Raud. Kinija ir Šiaur. Vietnamo komunistai Johnsono siūlymą pradėti derybas be jokių sąlygų, pasiskubino atmesti. "Mes kovosime iki pabaigos, tai yra mūsų atsakymas" — taip paskelbė S. Vietnamo vyriausybė per radiją ir spaudą. Taip pat sovietų spauda Johnsono kalbą pavadino tuščia propaganda.

Į Amerikos pažadą suteikti karo nualintam kraštui ekonominę pagalbą, Maskva žiūri, kaip į norą pavergti Vietnamą ekonominiai, nežiurint nei į tai, kad Johnsonas, kalbėdamas apie pagalbą, kvietė prie jos prisidėti kitus kraštus, neišskiriant nei Sovietų Rusijos.

Nors visų garsiai kalbama apie kovų nutraukimą, bet tuo tarpu karas Vietname aštrėja. Pats prezidentas pabrėžė, kad turim būti pasiruošę ilgiam karui.

Taip pat S. Vietnamo vyriausybės paskelbtas pranešimas, kad jie atmėtą Johnsono siūlymą rodo, kad raudonieji dar nenori taikos, o karo plėtimosi, kurio tikslas gauti laisvą kelią plėstis komunistams Pietryčių Azijoje ir kituose kraštuose.

Be abejo, kad Johnson savo užtikrinimu nedaryti abejotinos vertės sutarčių su komunistais, padarėna pirmoje eilėje Pietų Vietnamą, ginantį savo laisvę, o taip pat sustiprino viltį visų tų kraštų, kurie pasitiki Amerika siekdami išsivaduoti iš komunistinės priespaudos.

KAIP ISNAUDOJAMI LIETUVOS ŽEMDIRBIAI
Komunistų partijos sekret. L. Brežnevas, kalbėdamas apie gruodį supirkimo penkmečio planą paminėjo, kad Lietuvos "respublika" turėsianti duoti apie 75,000 tonų grūdų valdžiai. Nors Maskva už jaus "užmoka", bet Brežnevas pripažino, kad mokamos kainos nepadengia išlaidų tuos grūdus išaugininti. Dėl to nukenčia kolchozo darbininkai. Okupantas darbininkus išnaudoja lyg vergus, mokėdamas mažas kainas už jų darbą ir gaminius.

SVEIKINAM SLA NARIUS, SKAITYTOJUS IR BENDRADARBIUS SU VELYKŲ — PAVASARIO ŠVENTĖMIS!

PAVASARIO ŠVENTĖ

"Suk suk ratelį, suk į vieną pusę"
Girioj gegutė garsiai atsiduso.

Dusauk nedusauk—neprisauksi vargo,
Sukas ratelį ant kalnelio margo.

O aplink kalną it juružės žalios—
Kalbas rugeliai su gelsvais kvieteliais.

Atgulė saulė po dienos darbingos,
Supa mėnulį žalio klevo lingės.

Grokit, skudučiai, švilpaukit, birbynės!
Siaučia jaunimas—skamba sutartinės.

Vienas užtraukė, o kiti pagavo: —
Čia bėrėm grūdą, čia ir piausim javą.

"Suk suk ratelį, suk į vieną pusę"
Girioj gegutė garsiai atsiduso.

K. INČIURA

Min. S. Lozoraitis VLIKe ir Lietuvos Delegacijos Pavergtųjų Seime

Kovo 6 d. Lietuvos Diplomatinės Tarybos šefas min. S. Lozoraitis, lydėdamas Lietuvos Gen. Konsulo V. Stašinsko dalyvavo VLIKo valdybos posėdyje, o kovo 9 — Lietuvos delegacijos Pavergtųjų Europos Tautų Seimo posėdyje. Buvo pasidalinta informacija apie Pietų Amerikos kongresą Brazilijoje, apie lankymąsi pas Urugvajaus užs. reikalų ministrą, pas Kolumbijos prezidentą bei užsienio reikalų ministrą. Apskritai apie Lietuvos reikalų padėtį Pietų Amerikoje.

VLIKo pirm. V. Sidzikauskas pranešė apie Pavergtųjų Seimo atstovų laikymąsi Valstybės Departamente ir pas senatorius bei kongresmanus. Min. Lozoraitis papasakojo apie savo vizitą aukščiesiems Valst. Departamento pareigūnams. Abeji buvo patikinti, kad JAV politika sovietų pa-

vergtosios Europos atžvilgiu nėra pasikeitusi. Buvo taip pat aptarti kai kurie konkretūs darbai ryšium su Lietuvos laisvės kovos 25 metų sukaktimi.

Min. S. Lozoraitis išskrido Europą balandžio 11 d. ELTA

REAKTORIUS ERDVEJE GERAI VEIKIA

Amerikos mokslininkai yra patenkinti, kad jų paleistas erdvės atominis reakt. "Snapshot" veikia puikiai. Jis atlieka iš žemės perduodamus įsakymus. Teikia elektros energiją 160 svarų sunkumo batarėjai. Reaktorių dirbtis nemažiau vienery metų. Su visais įrengimais jis sveria 970 svarų. Skrieja 800 mylių aukštyje, aplėkdamas žemę veik per dvi valandas.

KO LAUKĖ ŽYMŲS LIETUVIAI VEIKĖJAI IŠ SUSIV. LIET. AMERIKOJE

Didžiųjų nuopelnų pasiekęs Amerikos lietuvių kultūriname ir švietimo darbe dr. Jonas Šlupas ypatingai vertino Susivienijimą, kurio įsteigimu jis pats rūpinosi dar 1886 metais.

Daugelį kartų dr. Jonas Šlupas rašė apie Susivienijimą ir visada aukštai įskeldavo jo darbus ir uždavimus.

Štai keli dr. Jono Šlupo pasisakymai apie mūsų Susivienijimą:

"SLA atlieka puikų darbą, sujungdamas lietuvius, priklausančius įvairiems šuoksniams ir pakraipoms. Čia sueina tautietis, katalikas, demokratas ir socialistas. Ir visi ilginiui supranta, kad dirba bendrą ir naudingą visiems lietuviams darbą. Čia brysta lietuvių tautos idealai ir todėl aš ypatingai dojuoju SLA. Norėčiau matyti SLA, kaip didžiausią lietuvių istaigą, kuri galėtų pagelbėti Lietuvai Europoje ir lietuviams svetur padėti pasiekti gerovės ir apsaugoti juos nuo gyvenimo sunkumų."

Tie didžiojo Amerikos lietuvių veikėjo dr. Jono Šlupo žodžiai, pasakyti prieš penkiasdešim metų, tinka šiandien, kad mes juos pilnu įsitikinimu pakartotume, kaip mums brangius ir aktualius šūkius, kuriais savo veikloje galėtume vadovautis.

SLA ORGANIZATORIŲ ATSIMENA, KOKĮ KILNŲ DARBĄ ATLIEKA.

rupindamies sustiprinti SLA kuopas. Jie žino, kad šiuo metu yra geriausias metas Vajaus darbui. Organizatoriai žino, kad jiems reikia susitikti ir išaiškinti SLA apdraudų naudingumą savo pažstamiems, kaimynams ir artimiesiems. Praktika rodo, kad pats aplikantas neateis pas organizatorių ir nepaprašys sau apdraudos. Jį reikia paskatinti, jo paties naudai. Už tai jis vėliau bus organizatoriui dėkingas.

SURASKIME DAUGIAU JAUNIMO,

nes tik tokiu būdu užtikrinsim savo kuopų ateitį.

SVARBUS ĮSPĖJIMAS

SLA CENTRAS išsiuntinėjo tiems kuopų sekretoriams, kurie iki šio laiko dar neparašė prie savo adresų

ZIP CODE numerio,

parengtas POST CARD, kur krašoma šiuos numerius rašyti ir tuojau gražinti. Butinai reikia pažymėti ir kuopos Organizatorių ZIP CODE. Laukiame greito ir palankaus kooperavimo. Ačiū.

VIETNAME SUSTIPRINTOS AMERIKOS KARINĖS JĖGOS

— J. P. Vietnamą atvyko Amerikos nauji kariuomenės daliniai ir atsijusta daugiau sprausminių lėktuvų, kurie jau dalyvauja kovose. Didelias puolimus iš oro jie su naikino Šiaur. Vietname svarbius tiltus, kelius ir apmėtė bombomis kitas strategines vietas. S. Vietname netoli R. Kinijos sienos įvyko oro kautynės su sovietų kilmės lėktuvais Migais. Jų metu amerikiečiai neteko savo vieno lėktuvo tipo Skyhawk. Laku-nas išsigelbėjo. Iš viso amerikiečiai su P. Vietnamu yra netekę kovose 27 lėktuvų. R. Kinija skelbia, kad yra numušta 167 priešo lėktuvai.

— Keliai į Berlyną vėl laisvi ir jais netrukdoma iš Vak. Vokietijos pasiekti miestą. Balandžio 5 d. raudonieji buvo pradėję manevrus ir jų metu buvo sustabdyti įvažiavimai į Berlyną. Sovietai triukšmingai skraidydami virš Berlyno trukdė posėdžiauti iš V. Vokietijos suvažiavusiam parlamentui nariams. Nuo suklieto lėktuvų triukšmo išbiro parlamento pastato apie pus-simtis langų.

— JAV kongresas priėmė Medicare įstatymą, kuriuo nu-

matoma pensinio amžiaus asmenų nemokamas gydymas ir socialinė apsauga (Social Security). Įstatymas įsigaliosias jį priėmus Senatui ir po to pasirašius prezidentui. Senatas jį svarstysias birželio mėnesį.

— Apie 2000 vyrų ir moterų demonstravo prie Jungtinių Tautų rūmų New Yorke už pradėjimą derybų Vietnamo. Tai esenai vadovavo gydytojas Benjamin Spock, pirmininkas National Committee for a Sane Nuclear Policy.

— Davė 1,000 dol. radybų už sugrąžinimą 30,000 dolerių, kuriuos pametė firma Brink's, Inc. Juos rado ant kelio Rockford, Ill. Carolina Mckenzie ir, nustačiusi, kam radinys priklausė, radė ją pinigų gražino.

— Žymi aktorė Linda Darnell, Chicagoje mirė nuo žaizdų, apdegusių laike gaisro, kuris buvo kilęs jos bičiulų namuose.

— Sovietų ginklai S. Vietnamo pasiekia per Raud. Kiniją. Anksčiau buv Kinija jų nepraleidusi, bet dabar ginklų transportai į S. Vietnamą eina per Kiniją be jokių kliūčių.

JAV PREZ. JOHNSONO TAIKOS SIŪLYMAI ATMESTI

Prezidentas savo kalba pasiūlė tartis be jokių sąlygų kovom sustabdyti Vietname. Amerika nesiekianti užkariavimų. Pasulyta Vietnamui stipri ekonominė pagalba. Amerika atidare duris į taiką, bet komunistai pasiskubino jas užtrenkti.

A. SINTAUTAS

Su dideliu dėmesiu netik amerikiečių, bet ir visų kitų šalių gyventojų bei vyriausybių buvo sutikta JAV prezidento Johnsono kalba, kurią jis pasakė praėjusios savaitės pradžioje John Hopkins universitete, Baltimore, Md. Šį kartą prezidentas kalbėjo Vietnamo klausimu ir, kaip buvo laukiama, pasisakė dėl taikos visoje pietryčių Azijoje. Jis pareiškė, kad Amerika yra pasirūšusi be jokių išanksto numatytų sąlygų pradėti pasitarimus baigti karui Vietname.

Prezidentas kartu pažymėjo, jog Amerika nesiekia užkariauti svetimų žemių, o kovoja dėl laisvės ir taikos visiems kraštams. Todėl ir Pietų Vietnamas turi likti nepriklausomas ir laisvė jam už-

tikrinta. Toliau prezidentas pasmerkė komunistų agresyvumą, palaikomą ir kurstomą Raud. Kinijos. Kartu įspėjo Šiaurės Vietnamą, kad Amerika laiky-sis savo įsipareigojimų, kuriuos ji suteikė P. Vietnamui 1954 m., padėti šiam kraštui gintis nuo komunistų puolimų ir jų siekimų pavergti Vietnamą.

Siuo savo pareiškimu Johnsonas visiems davė suprasti, kad kelias į taiką iš Amerikos pusės yra atviras. Tačiau kartu jis ir įspėjo komunistines šalis ir visus jų sąjungininkus, jog netekna tikėtis tokių derybų ir sutarčių, kuriomis P. Vietnamas būtų atiduotas komunistų global. Kitą kartą sakant, Amerika nedarysianti tokios taikos, kuri

Tėvynė

Lithuanian Weekly
Published Every Friday
by the Lithuanian Alliance
of America

ANTANAS SODAITIS
EDITOR
BERTHA PIVARONAS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00
207 West 96th Street
New York, N. Y. 10001
Tel. LACKAWANNA 4-5529

SLA kuopų pranešimai ir skubus
rašai redakcijai reikia siųsti ne-
vėliau, kaip prieš savaitę, laikraš-
čio numeriu išimant.
Keičiant adresą, būtina pranešti
senais adresu ir nurodyti naujo
adreso pašto zonos numerį.
Už skelbimų turinį redakcija
neatsako.

KUOPŲ VEIKIMĄ PALAIKYKIM GYVĄ

Susivienijimo pagrindą su-
daro jo kuopos, kuriomis re-
miasi visos organizacijos gy-
vavimas. Nuo kuopų pajėgu-
mo ir jų veiklos priklauso or-
ganizacijos tvirtybė ir ateitis.
Kuopų gyvas darbas taip
pat gali turėti didelės įtakos
visai vietos lietuvių visuome-
nei, jei tik kuopa yra pakan-
kamai pajėgi reikšintis organi-
zacinėje veikloje. Gyvai vei-
kiančių kuopų darbai lyg kal-
ba už save ir verčia visuome-
nę tokiomis kuopomis domė-
tis. Tokiom kuopom netenka
skųstis nei narių trūkumu.

Galime tvirtinti, kad nuo
kuopos gyvesnio veikimo, pri-
klauso ir jos narių skaičius,
kitais sakant, juo kuopa veiks-
lesnė ir daugiau pasižyminti
tautiniais ir kultūriniais dar-
bais, tuo greičiau ir lengviau
ji didėja, tuo didesnis bus
jos narių skaičius.

Taip pat turime žinoti, kad
esamiems nariams išlaikyti,
didelės reikšmės turi kuopos
veiklumas. Jei nariai matys,
kad jų kuopa atlieka svarbius
darbus, o kartu ir patys
juose dalyvaus, tai jie dau-
giau prisiriš prie savo orga-
nizacijos ir jaus reikalą bei
turės tikslą išlaikyti savo na-
rystę.

Pripažinus veiklumą kuopos
gyvavimo pagrindu, kiekvie-
nai kuopai patartina eiti
į viešumą su savo darbais.
SLA kuopos turėdamos pla-
čias teises ir tvarkydamosios
autonominiai organizacijos
konstitucijos ribose, turi pa-
lankias sąlygas vystyti savo
veikimą. Štai kai kurios SLA
kuopos yra pasiekusios dide-
lio pajėgumo ir stipriai reiš-
kiasi visuomenėje, atlikdamos
joje žymų vaidmenį.

Kada vyksta organizacijos
vėjus, labai svarbu kiekvie-
nai kuopai daugiau pajudėti.
Vajaus laiku derėtų ruošti
šventes, paskaitas, išvažiavi-
mus ir kitas pramogas, kvie-
čiant į visus parengimus apy-
linkės lietuvius, ypač tuos,
kurie dar nepriklauso kuopai.
Darbais atkreiptas visuome-
nės dėmesys daugeliui bene
bus geriausias skatiniojas
rašytis į SLA kuopą.
Taigi, kuopos smarkiau pa-
judėjusios turės didesnius ga-
limumus gauti naujų jėgų ir
tuo užtikrinti savo bei visos
organizacijos ateitį

A. Šd.

— Tarp Damasko ir Bėru-
to, Syrijoje, nukrito Jordānijos
lėktuvas, su kuriuo žuvo 54
keleiviai. Žuvusių tarpe buvo
turistai, 47 belgai, 2 olandai
ir 1 ąveicaras.

JAU PAVASARIS

Jau pavasaris atėjo,
Visur kvepia ir gražu,
Ir nuo oro, ir nuo vėjo
Saldu, gardu ir ramu.

Medžiai plaukia ir žaluoja,
Žolės puikias žiedus kraun,
Paukščiai čilba, triliūmoja,
O upeliai kalnus grūnau.

Žmogus linksmas ein į lauką,
Pempė kely sveikin jį,
O vieversys skardžiu balsu
Aplink gieda triliū.

O žiema, ta susiraukus,
Ir tie šalčiai baidė mus,
Vėjai putė, sniegas krito,
Sarmos baltino medžius.

Bet praėjo, viskas dingo,—
Sniegas, šalčiai iš laukų,
Vėl sulaukėm štai naudingo
Mums pavasario laikų.

"Vai Lėkite, Dainos"

JONUI MAKUSKIUI 80 METŲ

Visuomenės ir valstybės
darbuotojui provizoriui J. Ma-
kuskui balandžio 14 d. su-
kako 80 metų. Jis gimė 1885
m. Reistrų kaime, Šilalės val.,
Tauragės apskr. Vidurinius
mokslus baigė 1915 m. Vi-
niuje, o farmacijos mokslus
— Maskvos universitete 1918
m.

Grįžęs į Lietuvą buvo Vi-
daus Reikalų Ministerijoje Far-
macijos viršininku, o nuo
1924 m. iki 1940 m. bolševikų
okupacijos turėjo savo
„Baltosios Gulbės“ vaistinę
Kaune, Maironio gatvėje.

Gyvendamas Maskvoje, su
organizavo lietuvių vaistininkų
draugiją ir jai pirmininkau-
vo. Nepriklausomoj Lietuvoj
ilgus metus iki pat okupacijos
buvo vaistininkų draugijos
pirmininku.

Budamas Farmacijos virši-
ninku, daug prisidėjo įstei-
giant vaistų sandėlių, labora-
torijas, vaistininkų kursus ir
kt. Nuo 1919 m. buvo vienas
iš Lietuvos Raud. Kryžiaus
organizatorių ir valdybos nari-
nu. Tremtyje, Hanau stovyk-
loje, buvo LRK įgaliotiniu,
vyr. valdybos nariu. Dabar y-
ra LRK įgaliotiniu JAV-se.
1944 m. pasitraukęs į Vaka-
rus. 1951 m. emigravo į JAV.
Į politinį darbą įsijungė
1912 m. Marijampolėje, ten
susipažinęs su dr. K. Grinium,
jstojo į Lietuvos Demokratų

Partiją ir visą laiką tebėra
tos partijos tęsinyje — Valst.
Liaud. S-goje. Daug kartų
buvo centro komiteto nariu.
Demokratinų seimų rinki-
muose labai aktyviai reiški-
si, važinėdamas po kraštą,
ypač Zemaitiją su prakalbo-
mis. Jis buvo išrinktas į Stei-
giamąjį ir I ir II seimus. Ant-
rame seime buvo išrinktas
antruoju sekretoriumi.

1950-51 m. buvo ir vykdo-
mosios tarybos nariu. J. Ma-
kuskio pastangomis buvo iš-
leista V. Čičiuo knyga „Tau-
tinis auklėjimas šeimoje“, ku-
ri ir dabar ypač labai aktuali
naujosios bendrovės steigėjas
ir bendradarbiavo profesinėje
ir ideologinėje spaudoje bei
Liet. Enciklopedijoj JAV.

Garbingas jubilatas ir da-
bar aktyviai reiškiasi visuo-
menės darbe — jis yra ALT
New Yorko skyr. išdėminkas.
Tautinės Liet. Sandaros at-
stovas, SLA 126 kuopos ir ki-
tų organizacijų narys.

Dalyvauja liet. bendr. dar-
be, aktyviai prisidėjo prie P.
L. B-nės seimo New Yorko
ruošos. Nuo 1952 m. Varp-
ninkų leidinių fondo ir valdy-
bos narys. Sukaktuvinkas
geros sveikatos, tvirtas ir ne-
palaužiamas principuose, nuo-
širdus visuose lietuviškuose
darbuose. Drauge su šeima
gyvena Brooklyn, N. Y. JAV.

SLA 208 PIRMOS MATERŲ KUOPOS JUBILIEJINIS PARENGIMAS

SLA 208. Pirmosios Moterų
kuopos aukštinis jubilėjus bus
minimas gegužės 2 d. Paren-
gimas - banketas įvyks puo-
niam Orchid Room, Marti-
nique patalpose, 2500 W. 95
Place. Prasiidės su „cocktails“
5:30 val. popiet. Po to vaka-
rienė 6:30 val. Bus trumpa,
bet įdomi programa. Duoda-
mi durų prizai. Kaina tikrai
\$5.00 asmeniui.

Ši kuopa buvo SLA pirmo-
ji moterų kuopa, įsteigta 1915
m., kovo 1 d. Kuopa yra atli-

kus daug ir labai vertingų
darbų visuomenėi.

Šio parengimo komisijos
pirmininkė yra darbuotoji ir
daugiau 20 metų einanti fin.
sekt. pareigas, Mrs. Anna
Jagiella, 3052 W. 63rd Street,
telefonas GR 6-9457. Pas ją
galima užsakyti ir gauti bi-
letus į šį rengimą.

Visi SLA nariai ir Chicago
lietuvių kviečiami dalyvauti
šiam rengime, gegužės 2
d. Nesigailėsite atsilankę.

Nora Gugis

LOS ANGELES SLA 75 KUOPA MINI 60 METŲ SUKAKTUVES

SLA 75kuopa Los Angeles,
Calif. mieste įsteigta 1905 m.,
kai šiame mieste bendrai lie-
tuvių skaičius buvo 25.

Tačiau SLA 75 kuopa, bu-
dama seniausia lietuvių orga-
nizacija Los Angeles mieste,
nėra pati pirmoji lietuvių or-
ganizacija Californijoje. „Vie-
nybė Lietuvninkų“ 1886 me-
tais gegužės 26 d. yra išspaus-
dinusi trumpą korespondenci-
ją iš Sacramento, Calif., iš
kuriuos sužinome, jog tais me-

tais Sacramento mieste gyve-
no lietuvių ir jie įsteigė Jad-
vygos vardo draugiją.

SLA 75 kuopa per 60 me-
tų yra atlikusi daug lietu-
viams ir lietuvybei naudingų
darbų. Kuopos veiklon yra
įsijungę įvairių pažiūrų ir re-
ligijų lietuviui.

„Rutos be darželių“ pirmą
kartą lietuvių scenoje

SLA 75 kuopa metinio pa-
rengimo programą atlikti bu-

vo užprašiusi Los Angeles
Dramos Samburį. Šie vaidy-
bos meno myktojai pasirinko
Chicagoje gyvenančio auto-
riaus, Anatolijaus Kairio dar-
mekur nevaidintą kurinį „Ru-
tos be darželių“ trijų veiks-
mų komediją.

Režisavo Dalila Mackalienė,
dekoracijas suprojektavo ir
piešė Algirdas Zalimas. Re-
žisūros padėjėjai buvo Stella
Patkienė ir Balys Mackiala.
Vaidintojai: Danutė Vebeliu-
naitė, Irena Keselytė, Vytau-
tas Sulaitis, Vincas Dovydi-
tis, Vladas Gilyas ir Juozas Pa-
plauskas.

Publikos prisirinko pilna pa-
rapijos salė. Tai autoriaus A.
Kairio, kaip vienas rašytojas
čia išsireikšė, triumfas. Trium-
fas režisierės D. Mackalienės
bei vaidintojų, o taip pat
triumfas SLA 75 kuopos, ku-
ri vaidinimą rengė, kad tiek
daug buvo žiurovų.

Per Los Angeles lietuvių
radiją sausio 23 d. kalbėjo
SLA kuopos pirmin. A. Deven-
ienė. Kviisdama publiką į
vaidinimą, ji pastebėjo, jog
Amerikos lietuvių kolonijose
yra pasižymėjusių dramos ar-
tistų. Pajėgtų kuopa iš Chi-
cagos pasikviesti kurią nors
grupę, tačiau pirmoje eilėje
rupi remti ir skatinti savos
kolonijos Dramos Samburio
veikla, tegul lavinasi vietiniai
vaidintojai.

Po vaidinimo, dėkodama
vaidintojams ir publikai, SLA
kuopos pirm. A. Devenienė
pakvietė scenon autorių A.
Kairį ir jis trumpai prabilo į
vaidintojus bei į losangelie-
čius.

SLA kuopa su dėkingumu
nairindama Dramos Samburio
narius vaidintojus, režisierę
D. Mackalienę, dailininką A.
Zaliuną, komedijos autorių A.
Kairį bei džiaugdamosi, kad
Los Angelėj tiek daug yra
vaidinimo mėgėjų, ypatingą
padėką reiškia klebonui kun.
Kučiūngiui, kurs leido vaidin-
tojams parapijos salėje rink-
tis repeticijomis ir vaidinimą
rengti.

Prie užkandžių ir baro ve-
dė tvarką J. Masonas ir K.
Kirilauskas su J. Miglinu. Ki-
ti tom darbuotojai: E. Scheit-
zienė, J. Petraitienė, A. Mas-
sonienė, Antanaitienė, Aftu-
kienė, A. Biekša. Prie kasos
buvo F. Collins ir Mrs. Marg.
Collins, P. Petraitis, P. Mar-
čiūška, K. Žilinskienė, P. Zi-
linskis, J. Aftukas, L. Jasu-
konis — tai vis vieną ar ki-
tą darbą atlikę vaidinimo sa-
lėje.

Rudenio, spalio mėn. SLA
75 kuopa yra numačiusi iš-
kilmingame susirinkime pami-
nėti 60 metų sukaktuves, pa-
kviečiant atvykti ir SLA prez.
P. P. Dargį.

Alfas Latvėnas, 3316 Caro-
line Ave., Culver City, Calif.,
yra SLA 75 kp. finansų sek-
retorius ir kuopos nariai mo-
kesėjų reikalais į jį turi kreip-
tis.

J. K.

Miami, Fla.

SLA seną narę aplinkius

Gal bus seniausia SLA na-
rė, dabar gyvenanti Miami,
Floridoje, tai Ona Kaminskienė.
Ji į SLA kuopą No. 1 įsi-
rašė 1902 metais, dar gyven-
dama Pennsylvania valstijoje.
Vėliau gyveno New Jersey ir
priklauė 245 kuopai ir nuo
1943 metų birželio mėn. jau
22 metai, kaip gyvena Miami.
Nors jau yra seno amžiaus,
daugiau 81 metų, bet dar sau
pragvenimą pasidaro išnuo-
modama kambarys savo nu-
savame name. Mums jau ke-
lietą kartų teko pas O. Ka-
minskienę maloniai atostogas
praleisti.

Ona Kaminskienė - Būkan-
čūtė, yra gimusi Lietuvoje ir

SVEIKATOS SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ VEDA SVEIKATOS KOMISIJA:

DR. PETRAS ZALATORIS
DR. ALBINAS GRIGAITIS

NUTUKĘ TURI MAŽIAU VALGYTI

DR. PETRAS Z. ZALATORIS

Praktikuojančiam gydyto-
jui pasitaiko įvairiausių ligo-
nių. Tenka gydyti nuo viso-
bių ligų arba įsivaizduotų ne-
galavimų. Vienos ligos kanki-
na vienu laikotarpiu, o kitos
kėtu. Vienas negalavimus as-
muo pats užsitraukia, o kitus
jis tarytum tyčia išgalvoja.

Paskutiniu metu nutukimas
įtakomas liga. Buvo nutuku-
sių žmonių ir anksčiau, bet
20 ar 30 svarų nereikalingų
riebalų jų nekankino. Vienas
kitas net pasidžiaugdavo dik-
tos savo žmona. Jei žmona
atrodydavo kaip šakalys, tai
žmonės sakydavo, kad vyras
labai skrupus, mažai pinigų
duoda žmonai.

Tuo tarpu dabar aplinkui
taukais apdribsi moteris jau
nėra joks pasididžiavimas.

Šiandien ir ji pati jau nesū-
gėja taip gerai, kai laiptais
lengvai negali užlipti, arba kai
didesnis ryšulėlis jai kvapų
užima. Dar blogiau, kai gydy-
tojas, ištyręs jos kraujo spau-
dimą, liepia numesti kelis sva-
rus nereikalingų taukų ir tau-
kuose užsilikusio vandens.

Kiekvienas gydytojas pir-
miausia liepia tokiom stori-
lėm mažiau valgyti. Antrą
kartą atėjus jos skundžiasi,
kad labai mažai valgančios,
bet kad jų svoris nemažėja.
Kai pradėdi klausinėti, ką ir
kiek suvalgo, tai aiškiai pa-
natai, kad ji kalorijų nei kiek
nemažiau suvaržoja, negu pi-
nčiau, nors mėsos ar darožių
gal kiek ir mažiau varžoja.
Kiek man teko patirti, tai
nėra joks pasididžiavimas.

Be to, jei ilgesnį laiką tuos
vaistus imsi, tai labai leng-
vai gali pakenkti savo svei-
katai. Tie vaistai ne vienai
yra nemiga įvarė. Išvargusi
moteris nori pailsėti, bet kai
atsigula, tai užmigti negali.
Ne vienai nemiga įvarė sulie-
sėjimo vaistai. Be gydytojo
žinios jų nevartokite.

Be to, jei ilgesnį laiką tuos
vaistus imsi, tai labai leng-
vai gali pakenkti savo svei-
katai. Tie vaistai ne vienai
yra nemiga įvarė. Išvargusi
moteris nori pailsėti, bet kai
atsigula, tai užmigti negali.
Ne vienai nemiga įvarė sulie-
sėjimo vaistai. Be gydytojo
žinios jų nevartokite.

JAUNIME, DALYVAUK TALENTŲ VARŽYBOSE

Vaikai bus patenkinti ir
laimingi, nes jie turės progos
dalyvauti rengiamame jau-
nuokių talentų konteste, ku-
ris įvyksta gegužės 2 d., Da-
rius ir Girėno salėje, Chica-
goje. Jie pasireikš įvairiose
srityse, kaip piano, akordeo-
no, smuiko, vargonų, dailiojo
žodžio, baletu ar savo kury-
bos darbais.

Varžybas ruošia SLA 6-tos
apskrities valdyba.

Tėvai, kurie dar savo vaikų
neįrašė į minėto kontesto
srašus, prašomi pasiskubinti
juos įrašyti. Įrašyti galima
visiems lietuviams, nors ir
nėra SLA nariai. Iki šiol įsi-
rašusių didesnė pusė yra SLA
nariai, o ypatingai jų daug iš
21 SLA kuopos, kuri buvo
įsteigta lygiai prieš vienerius
metus Marquette Parke. To-
je apylinkėje gyvenantieji iš-
vai ar jų vaikai kviečiami įsi-
rašyti į SLA 21 kuopą nariais,
skambinant HE 6-1691.

Jaunuoliai, kontesto daly-
viai, visi gaus po atitinkamą
dovaną už savo gabumus ir
pasirodymą. Reikia tuojau re-
gistruotis adresu: Mrs. Ona
Biežienė, 3241 W. 66th St.,
Chicago, Ill. 60629, arba tel.:
RE 7-7868.

Antanas Gintneris

į JAV atvyko 1901 m. birže-
lio 1 d., budama 17 metų. Nuo
to laiko neturėjo progos lan-
kyti Lietuvą, bet gimtojo
krašto ir jos reikalų nepa-
miršo. Visą laiką dalyvauja
lietuviškoje veikloje. Turėjo
pažintis ir amerikiečių tarpe,
su žinomais politikais ir tei-
sėjais, per kuriuos dažnai pa-
sitarnavo lietuviškiems reika-
lams.

Ona Kaminskienė, gyvenant
New Jersey, dirbo krautuvėse
pardavėja. Šeima buvo nema-
ža: trys dukters ir sunus. Vy-
ras seniai miręs. Dabartiniu
metu Ona Kaminskienė yra
SLA 44 kuopos narė ir di-
džiūojasi, kad galėjo ilgą lai-
ką būti didžiausios Amerikos
lietuvių organizacijos — SLA
narių tarpe.

Šia proga norim palinkėti
Onai Kaminskienėi dar ilgai
būti SLA narių tarpe ir savo
geru pavyzdžiu paraginti ki-
tas tapti SLA nariais.
Ieva ir Alb. Trečiokai

SLA 7-TOS APSKR. SUVAŽIAVIMAS

IVYKS

BALANDŽIO 25 D., 2 VAL. PO PIETŲ, LIET. PIL. SALĖJE,
91 No. Main St., Pittston, Pa.

Visos SLA 7-tos apskrities kuopos prašomos atsiųsti delegatus.
Nebus pakvietimai siunčiami, tai malonėktį šį pranešimą lai-
kyti oficialiu kvietimu ir dalyvaukit suvažiavime.

Taip pat nuosirdžiai kviečiame 1-mos apskrities mūsų drau-
gus ir kaimynus dalyvauti suvažiavime su svečiais. Po posė-
džių bus vaisės.

SLA 7-TOS APSKRITIES VALDYBA

SLA 57 IR SANDAROS 16 KUOPA, WORCESTER, MASS.

kviečia tų organizacijų narius su svečiais atsilankyti į metinį

BANKETĄ - PIETUS,

kuris įvyks gegužės 2 d., sekmadienį, 1 val., Lietuvių Piliiečių
Klubo salėje, 67 Vernon St.

Programą atliks muzikai Dirveliai, Sokiams gros Nevio,
simkaus orkestras.

Laukiame visų atsilankymo.

RENGEJAI

KVIETIMAS

SLA 208 PIRMOJI MOTERŲ KUOPA CHICAGOJE

Kviečia nares ir svečius gegužės 2 d. atsilankyti į kuopos
auksinio jubiliejaus progą ruošiamą

BANKETĄ

MARTINIQUE RESTORANE, 2500 W. 95th Pl. Pradžia 5:30
val. vak. Kaina asmeniui \$5.00. Užsakyti vietas — gauti bi-
letus galite pas Mrs. Anną Jagiella, 3052 W. 63rd Street, Tel.
GR 6-9457.

Bus įdomi programa. Cocktails ir vakarienė. Nuosirdžiai
kviečiami atsilankyti.

RENGIMO KOMISIJA

SLA 3-ČIOS APSKRITIES SUVAŽIA- VIMAS PITTSBURGH, PA.

SLA Trečios Apskrities pusmetinis suvažiavimas kviečia-
mas gegužės-May 16 d., sekmadienį, 3 val. popiet., Lietuvių
Piliiečių klubo salėje, Jane St., S. Side, Pittsburgh, Pa.

Suvažiavime pranešimą padarys SLA prezidentas Povilas
P. Dargis.

Visos kuopos prašomos išrinkti atstovus ir atvykti į su-
važiavimą.

Taip pat kviečiami atsilankyti ir svečiai.

SLA Treč. Apskr. Valdyba

SENIEJI VELYKŲ PAPROČIAI

(PRIEŠ 60-70 METŲ)

Seniau gavėnia, broleli, tai buvo gavėnia — per septynias savaites negaudavai nei pieno palaizyti, o darbus reikėdavo dirbti. Gera, jei kurie buvo arčiau miestelių ir galėdavo nusipirkti silių ir aliejaus. Buvo bet tokie, kurie neturėdavo iš ko, ir maitindavosi duona, bulvėmis ar žirniais su garstyčių — druskos rūkštis padažalu.

Kai kada gavėnios pabaigoje, kai maitinimas, pamatęs kaimyną, juokomis sakydavo:

— Ana, eina toks ir toks, taip nusigavėjęs, vos kelbias paneša.

Užtai visi, seni ir jauni laukdavo Velykų, kaip kokio išganymo. Jau po pusiaugavėnio pradėdavo įsiskaityti kadugių. Ne visur jų užtikdavo būdavo, o verbai tik kadugiai tetikdavo.

Anksti Vėrybų rytą atsikėlę, stengdavosi miegalius nuplakti su kadugių rykšte. Drožia per nuogas kojas ir sako:

— Ne aš plaku, verba plaku.

Vaziudavo ar eidavo į bažnyčią vėrybų šventinti. Pašventintas verbas parsinešė, išdavo į pastoges, kad apsigintų nuo pikty dvasių.

Prieš Velykas didžioji savaitė būdavo labai svarbi. Beveik visos dienos šventos.

Kai kur miesteliuose ar bažnytkaimiuose, kur būdavo mokymai amžiaus vaikų, didijį trečiadienį po pamaldų, susidaręs burys, mušdavo Judosių, šventoriuje aplink bažnyčią vilkdavo lyg iškamšą, o kiti ją lazdomis mušdami šaukdavo:

— Se tau, Judošiau, kam išdavei Kristų.

Didijį penktadienį panašiu būdu vydavo iš šventorių silkę. Tai buvo daugiau vaikų išdaigos, negu papročiai.

Jau prieš kelias dienas prieš Velykas pradėdavo rengti valgius pagal išgales, kas ką be turėdami.

Kiaušinių marginimo paruošimo nebuvo. Pasitenkindavo vienokiomis spalvomis. Svogūnų lukštais nudažydavo — šviesiai rudai, tamsiai rudai ir beveik juodai. Beržų ži-

lapais — geltonai, šviesiai ir tamsiai žalia spalva. Raudona ir mėlyna spalva būdavo pirkty dažų.

Vėlykų rytą motinos savo mažiems vaikams bemiegant, padėdavo nudažyti kiaušinių ir sakydavo, kad tai — Vėlykienės padėjo.

Didijį šeštadienį būdavo šventinama ugnis. Šventoriuose sukurdavo nemažą laužą. Ugnį pašventinus, visi puldavosi atsineštais puodeliais, pančiais ar kempėmis neštis namo.

Iš parneštos ugnies padarydavo tikrą ugnį ir iš praicitų metų šventų žolių bei vėrybų, „devintinio vainikų“ — užpylę, eidavo smilkinti trobesių. Girdi, prieš šventą ugnį ir šventas žoles jokia pikta dvasia bei velnias negalėdavo atsilaikyti ir, sakydavo, kad nei perkunas ten netrenkias. Ir kodėl perkunas turėtų trenkti, jei ten jokia piktybė nebėsislapstė! O perkuno uždavinys būdavo vaikyti piktas dvasias.

Toks anų laikų buvo žmonių įsitikinimas. Matyt, tai dar užsilikę iš prieškrikščionių laikų.

Penktadienį prieš Velykas būdavo didelis pasninkas. Net ir taip sausa valgi tegalėdavo valgyti tik kartą per dieną.

Mūsų sodžiaus davatkaujanti Gabrienė apsilenkė su tuo uždaviniu. Abi savo podukra, verpdamos tarpusavy, pasidėdavo šutintų žirnių dubinaitį ir, taip sau pusiau poteriaudamos, per dieną tik vieną kartą tevalgydavo, — kol visą dubinaitį ištušindavo... Didž. šeštadienio vakarą visi gužėdavo į bažnyčią, laukti Priskėlimo. Jau nimmu būdavo progos šventoriuje pafliutuoti, ypač jei Vėlykos vėlybos. Gi visoje Lietuvoje, be Sudavijos (Suvalkijos) kalendorius 14 dienų vėliau. Jei Vėlykos būdavo, sakysim, balandžio 18 d., tai pagal naują kalendorių, jau kurščio nebuvo. Pasitenkindavo vienokiomis spalvomis. Svogūnų lukštais nudažydavo — šviesiai rudai, tamsiai rudai ir beveik juodai. Beržų ži-

visokių krepšelių su valgiais, kad pašventintų. Miesteliuose kviesdavosi kuniga pašventinti Vėlykų stalą.

Grįžę iš bažnyčios, skubėdavo prie valgių apkrauto stalo. Dabar tai valgydavo, kiek kam telpa. Būdavo sukrauta, kas turėta.

Anksti Vėlykų rytą, dar vaikams miegant, būdavo padedama po keletą įvairiai dažytų kiaušinių. Sakydavo, kad Vėlykienės dovana.

Vaikams klausinėjant, kokio toji Vėlykienė, motinos kaip beįsmanydamos savaip tą klausimą stengdavosi išaiškinti.

Pusryčius valgant, šeiminkės padėdavo kiekvienam po pustuzinį ar daugiau dažytų kiaušinių. Tuo laiku dar visur buvo gyvenama sodžiauose, tartum miestelyje. Užtai po pusryčių ar pietų, visi spėsdavosi kiaušinių ritinėti. Tai savo rušies žaidimas. Susirinkdavo kieno nors kieme, gražiai nušluotame, kad nebūtų nei mažiausio žvirgždėlio. Pasidėdavo seno rato stebulę ir imdavo ritinėti. Penki ar keturi rita, o koks dešimt aplink apstoje žiuri. Ir taip ili sutemos. Kiti visai pralaimėdavo, o kam sekdavosi, kiaušinių turėdavo visą kruovą.

Vėlykų antra dieną ir taip pat praėdavo. Vėlykų vaišių beveik niekas nekekdavo, nes visi būdavo prisirengę sutikti Vėlykų šventes namuose.

Užėję karai ir visokie sąmyšiai paplėtė viską. Dabar tu senų papročių nei gavėnių, gal but, jau nebelikę.

Pranas Narvydas

MOKSLININKAS PABĖGŲ I VAKARUS

Iš Berlyno pranešta, kad iš Rytų Vokietijos nuvykęs į Hamburgą, Vakaruose pasiilko žymus ulbrichtinio krašto mokslininkas, Mokslių akademijos vokiečių kalbos ir literatūros instituto vedėjas profesorius J. Erben. Jis laikomas žymiu germanistikos žinovu. Mokslininkas išauklėtas Rytų Vokietijoje ir buvo jaunosios kartos atstovas. Erben pasitraukus, pastaruoju metu žymiai suvaržytos satelitinio krašto mokslininkų kelionės į Vakarus. (E)

NUOGASTAVIMAI DEL RUSINIMO NEIŠSKLADYTI

KNYGOS LEIDZIAMOS RUSŲ GARBINIMUL — VYKSTA KRASTO KOLONIZAVIMAS. — LIETUVOS UKIS PAJUNG-TAS MASKVOS INTERESAMS.

Neseniai „Tiesoje“ būdinga nuomone apie tariamai „iš sklaidytas abejones“ pasakė A. Tautavičius. Jis pripažino, kad nemaža žmonių abejojo sovietinio režimo siekimais, jis net pats tikėjęs, kad rusai, kaip ir lenkai, tauta esanti lietuvių tautos priešas. Esą, „rusifikavimo bauba visomis progomis gąsdino nacionalistiniai emigrantai savo radijo laidose...“

A. Tautavičius vis dėlto pripažįsta, kad tautos rusifikavimo nuotaikos jam nebuvo svetimos (reikia manyti, ir daugeliui krašto gyventojų). Jis kalba apie įvairius trukumus pokario laikotarpiu, apie ypač istorijos vadovėlių „rukumą“, lietuviškų, vadinamųjų nacionalistinių, knygų šalinimą iš bibliotekų... Praslinko nemaža metų ir su padėtimi, esą, jau apsiprasta. Pagal Tautavičių, sovietinės priemonės kultūros ir mokslo srityje jau išsklaidžiusios abejones ar pasakas apie „Lietuvos rusinimą.“

Tačiau ar jau iš tikrųjų galima kalbėti apie abejonių išsklaidymą ir ar tas rusifikavimo pavojus jau išnykęs? Juo susirūpinę ne tik šiečiai Vakaruose, bet, tikime, ir patys krašto gyventojai. Jiems netenka aiškinti apie išsklaidytas abejones, kai jie kasdien mato per mokyklas bei kitas įstaigas atkakliai vykdomą rusifikacijos darbą.

PROF. B. NERMAN VIEŠNAGE JAV

Iš Švedijos į JAV, į konferenciją Chicagoje atvykęs profesorius Birger Nerman, didelis Pabaltijo tautybielis, Chicagoje buvo susitikęs su pabaltiečiais. Prof. Nerman, archeologijos profesorius (g. 1888 m.), istorikas ir politikas, savo metu yra atlikęs archeologinius tyrinėjimus Pabaltijy. 1938-1954 m. jis buvo valstybinio muziejaus Stokholme direktorium. Švedijoje, Stokholme, jis vadovauja Pabaltiečių Komitetui.

Drauge su prof. Nermanu į JAV buvo atvykęs ir Pabaltijy Komiteto Stokholme gen. sekretorius Arvo Horn. Horn yra žymus prieškomunistinės veiklos organizatorius Skandinavijoje. (E)

Taip, knygų tirazai žymiai išaugę, išleidžiama ir naudingų mokslo veikalų, tačiau kiek daug juose pasirodo agitacijos, propagandos, rusiškų marksizmo tėvų raštų! Jokia paslaptis, kad šie pastarieji neišperkami.

Tautavičius džiaugiasi istorijos veikalais, bet ar jie netarnauja rusų tautos garbinimo tikslams, taigi, netiesiogiai atlika rusifikacijos darbą. Daugelio pristeigtų mokslo įstaigų tikslas yra talkininkauti sovietų mokslininkams, įrodinti rusų prionelėjimo mokslo pranašumą,

Vėlykos. Jeigu Vėlykos tai ir margučiai, o jeigu margučiai, tai ir „muštynės.“ Tie dalykai taip sujungti, jog negalima manyti apie vieną, neatsimenant kito. Margučiai ir Vėlykų, Vėlykos be margučių, be „muštynių“ — tai neįmanomas daiktas mūsų papročiuose, nors tie papročiai gana atsimaigę.

Seniau, atėjus Vėlykoms, didi ir maži eidavo „muštin“, bet tik kisenėse „lygiomis“, ar „atmintinij“, o patys nesimušdavo. Retkarčiais, sugavę apgaviką su kiaušiniu, nutekintu iš akmens, ar iš kieto surio, arba smaliniu, suspausdavo sumuštą kiaušinį ir apitėkšdavo apgavikui akis. Dabar taip pat eina „muštyn“, bet kumščiais, kuolais, o akys tampa aptaškytos kraujais.

Arba, tie margučiai, Seniau būdavo daug margintojų, o o dar kaip puikiai marginiauvo, kokiais gražiais marginiais: rutų lapeliais, eglutėmis, grėbliukais ir t.t. Pažiūrėjęs į tokį marginį, tuoj numanai, kas margintojai rupi — ar tai darbas, ar darželis.

Dabar retai kur terasi margintoja, o ant margučių dažnai užtinki tokius marginius, kaip štai monstrancija, kieliakas, kryžius ir kartais žodį

—: DAINORELIS —:

PAVASARĖLIS

Pavasarelis jau atkeliauo. Sena ir jauna džiaugsmas pagavo.

Gėlės žydi, medžiai žaliuoja. Tiktai gegutė čia nekukoja.

Pavasarelio mes susilauke. Lanksmą dainelę visi užtraukim.

Salta žiemuzė jau iškeliauo. Žmonės ir džiaugsmo dainas dainavo.

Kur nepaziuri — širdį vilioja, Sena ir jauna meilė globoja.

Iš „Margučio Dainos“

KO PIRKĖJAI JIESKO „DAILES“ PARDUOTUVĖSE?

Vilniuje ir Kaune veikia 4 „Dailės“ parduotuvės — juose prekiaujama dailės kūrinių, Vilniuje veikiančiai meno tarybai aprobavus prekių meninę vertę. „Literatura ir Menas“ teigia, kad tose parduotuvėse didžiausią paklausą turi pirštines, megztukai, šalikai, moteriškos kojines, vaikiški kostiumėliai, kepuraitės, piniginės, užrašų knygtės ir kitokie suvenyrai, ypač su žymesnių architektūrinių paminklų vaizdais.

Tokios prekės teigaunamos prekiauti vos dienai kitai. Pardavėjos aiškina, kad jėškoma tokių gaminių ne pramoninių prekių parduotuvėse dėl to, kad „Dailės“ krautu-

vėse jie dailesni, patrauklesni, be to, jie turi ir „kažkoki savitą nacionalinį požymį.“

Vienos iš „Dailės“ parduotuvių Vilniuje vedėjas L. Gintautas apie pirkėjų pageidavimus pasisakė: „permažai gauname medžio drožinių-suvenyrų. Trūksta gražių, naujoviškų rėmelių. Visuomet didelis gintaro dirbinių parikalavimas. Moterys ypač labai mėgsta karolius ir kitus papuošalus iš natūralių (neapdirbtų) gintaro gabalėlių, bet jų gaunama pernelyg maistinė veiklos organizatorius Skandinavijoje. (E)

bai noriai perka kaklaraiščių segtukus, kombinuotus ir ginturi metalo, o taip pat ir kaklaraiščius su nacionaliniu ornamentu. Gerą paklausą turi ir gintariniai suvenyrai, gauti iš Klaipėdos. Tačiau atsibodusi medinių karolių ir didelių medinių sagų paklausą, be to, aukštoka ir tokių sagų kaina.

Kai kurios prekės visai neturi paklausos, pvz. medvilninės staltiesės, žmonės nemperka ir ornamentuotų staltiesių, papuoštų tirštais šilkiniais kutais... Dabar sakoma, kad tokios staltiesės jau atgyvenusios savo amžių. (E)

EGZILINES SPAUDOS PARODA HAMBURGE

Laisvųjų Journalistų Sąjunga nutarė gegužės mėn. Hamburge surengti didelį pasisekimą kituose miestuose turėjusią egzilines spaudos parodą. Joje bus išstatyta ir lietuvių spauda — laikraščiai, žurnalai bei vienkartiniai leidiniai ir kai kurios knygos.

JAUNIMO VEIKLA

Tukstančiai jaunuolių savonorių tarnauja jų bendruomenei per aukštesnės mokyklos Raudonajį Kryžių. Padėkiti jums, prisijunkit! Prisi-

DR. VINCAS KUDIRKA APIE MARGUČIUS

(Iš 1890 metų „Varpo“)

Po karo kalba apie žuvusius kareivius, po Vėlykų de- ra pakalbėti apie išmuštus kiaušinius. Kiaušinis, rodos, toks menkas daiktas, o vienok — jis ne toks menkas, kaip atrodo. Kiaušinis stojo konkurencijon net su Amerika dėl garbės Kolumbui. Ispanijos didžiunai, pavydėdami Kolumbui garbės dėl Amerikos atradimo, kalbėjo, jog nedidelis daiktas buvo tai padaryti. Tuomet Kolumbas, padavęs jiems kiaušinį, liepė jį pastatyti stacią. Dildžiunai, pavar- tę kiaušinį, pasakė, kad tai esą negalima. Gi Kolumbas, įmušęs storąjį kiaušinio galą, pastatė.

Taip ir su Amerikos atradimu — prieš Kolumbą niekam tai nebuvo atėję į galvą. — Tai, vyre, ne šutintą bulvę suspausti! Be to, žodžiai omne vivum exodo (kiekvienas gyvis iš kiaušinio) verčia mus, kaip „gyvius“ į kiaušinį žiūrėti su derama pagarba ir nušizėminimu dvasioje.

Jei taip turime elgtis su paprastu baltu kiaušiniu, tai jau visai kitokio pasielgimo

reikalavimą margutis, nes jis, be vidinės, galima sakyti o- rinės vertės, dar turi išorinę vertę: yra išmargintas.

Kodėl pradėjo marginti kiaušinius? Tikrai tik ne dėl to, idant jais vaikai ir vaiknai galėtų eiti muštynių, o paskiau kalbintis sau į plaukus. O ne! Turi būti gilesnė priežastis. Žinau, kad mergina su pagalba visokių dažų, vaško, smailo geležinio daikto arba tam tyčia nulauzto peilio margina kiaušinius; kad marginiai ant margučių — eglutės, kryželiai ir t.t. — nuo pat pradios iki šiai dienai turi savo tolydžios formos, nu- statytos laisvos vaizduotės į- takos, kad su margučiais su- dimu — prieš Kolumbą niekam tai nebuvo atėję į galvą. — Tai, vyre, ne šutintą bulvę suspausti! Be to, žodžiai omne vivum exodo (kiekvienas gyvis iš kiaušinio) verčia mus, kaip „gyvius“ į kiaušinį žiūrėti su derama pagarba ir nušizėminimu dvasioje.

Siek tiek kantrybės, o ne užilgo pasirodys knyga su margučių iliustracijomis, parengta Z. Wolskio ir T. Daugirdo, mums jau pažįstamo lietuviškų senovės iškasenų rinkėjo. Buvo skelbta, kad minėti tyrinėtojai renka mar-

gučius įvairiuose kraštuose, na ir pasisekė jau surinkti su viršum 34,000. Savo akimis mačiau tuos margučius, stebėjaisi skaičiumi, įvairumu margučių ir pakėlęs akis pagalvojau: palaimintos vištos, kurios tuos kiaušinius padėjo! Palaimintos merginos, kurios juos išmargino! Turėjau teisę taip pagalvoti, nes T. Daugirdas, atsidėjęs, dažais daro rutų margučių kopijas ir pa- tarpins numatomoje pasirodyti knygoje, na ir tokiu būdu juos jam žins.

Tarp tų laimingų kiaušinių yra margučiai iš Lietuvos: Suvalkų srities, Kalvarijos ir Seinų apylinkių, Vilniaus srities — Vilniaus, Kauno ir Panevėžio apylinkių.

Nereikia, man atrodo, aiškinti, kad D. ir W. knyga bus ne žaidimui, o moksliniams tyrinėjimams. Ką gali margučiai duoti mokslui? Tai mat, kad gali, nes: 1. Margučiai rodo, kokius marginius žmonės mėgo ir vartojo pirminėje ornamentikoje. 2. Margučių marginių turinys liudija senovės dailę iki krikščioniškos. 3. Su marginimu kiaušinių siejasi visoki tikėjimainiai padavimai ir t.t.

VELYKOS IR MARGUČIAI (Iš 1895 metų „Varpo“)

Worcester, Mass. PASKUTINIS KVJETIMAS I BANKETĄ

Gegužės 2 d., 1 val. Liet. Pil. klubo gražioje salėje, 67 Vernon St., Worcester, Mass. įvyksta SLA 57 kuopos ir Sandaros 16 kuopos bendrai ruošiamas banketas-pietūs.

Jau daug žymių svečių iš kolonijų rašo, kad šiame bankete tikrai dalyvaus. Iš Bos- tone inž. Aleks. Chapliskas paėmė net 10 bilietų. J. Le- kys, Ant. Mockienė, Ant. ir Ona Šiugždai taip pat tikrai dalyvaus.

Yra pakviesta žymus vei- kėjas iš Hartfordo, New Ha- ven, New Britain, Waterbu- rio, Lowell ir Brocktono.

Atrodo, kad pasiruošta ne- blogai. Muzikai Dirveliai pa- sirušė programai. Sokiems gros geras Nevio, Šimkaus orkestras. Pasižadėjo daly- vauti mūsų naujas valstijos senatorius Vytautas Pigaga, nors ir labai yra užimtas.

Laukiama žymaus svečio, pirmą kartą Worcesteryje — SLA prezidento, Povilo Dar-

šo. Jam jau parupinta ir ap- sistojimo vieta. Bilietai į šį įrengimą sekmingai platinami.

Šiame bankete bus pagerbi- ti vietos veikėjai, ilgiausiai iš- buvę SLA kuopų valdyboje. Jie kartu yra ir geri sanda- riečiai. — tai Vincas Mitri- kas ir Mykolas Zemaitis.

Kviečiami SLA nariai da- lyvauti šiame pokylyje, susi- pažinti su mūsų organizacijos prezidentu Povilu Dargiu.

Banketas įvyksta vidurdie- ni, kad atvykę iš toliau galė- ty dar su šviesa vykti į na- dalyvaus.

Tad visi kviečiami atsilan- kyti į mūsų rengimą, kuris įvyksta tik kartą metuose. Galėsite pasivaikinti, su drau- gais ir pažįstamais pasimaty- ti ir pasižekuoti, o kieno kojos mikielos — galės gerai pasižiokti prie gražios muzi- kos. Laukiame visų, neatsisa- kykit atvykti.

J. Krasinskas

LENKIJOS REZIMAS PRIEŠ GIMIMŲ SKAKIAUS DIDĖJIMĄ

Priešingai Sov. Sąjungai, kur palaikomas gausios bei mos, gomulkinė Lenkijoje ve- dama kova prieš „perdidelį“ gimimų skaičiaus didėjimą

ATIDAROMA PASAULINĖ PARODA NEW YORKE

New Yorko mayoras Robert F. Wagner paskelbė "Worlds Fair Festival Week", kuri prasidės balandžio 18 d. ir tęsis iki 25 d.

Pasaulinė paroda atidaryma balandžio 21 d. Atidarymo iškilnėse pagrindinę kalbą pasakys JAV viceprezidentas.

Laukiama, kad šiais metais parodė aplankys keli milijonai amerikiečių ir užsienio svečių.

MARGUČIŲ POPIETĖ

Lietuvių Moterų Atstovybės klubas New York'e balandžio 24 d. Carnegie Endowment International Center, 345 E. 46th St., New York'e ruošia tradicinę margučių popietę su Velykų stalų. Atsilankiusiems numatyti vertingi laimėjimai. Stefanija Rukas, kuri yra neseniai atvykusi iš Lietuvos, papasakos savo išgyvenimus pavergtuoje tėvynėje ir Sibire. Lietuviai kviečiami atsilankyti. Pradžią 6 val.

ATSIUNTĖ LITERATURIŲS KURINIUS

LB jaunimo literatūros komisijai Chicagoje, premijai atrinkti, prisuntė savo kurinius: Liudas Dovydenas, dr. Bernardas Naujelis, Mykolas Venslauskas, Danutė Augienė, Vanda Frankienė, Marija Labanauskaitė - Norkienė, Jonas Rutenis, Onė Tomarienė ir Gintarė Banaitytė-Ivaškienė. KJ.

DR. V. TERCIJONO PALIKIMAS

Dr. Vincas Tercijonas gyvas budamas labai siejoji lietuvių išlaikymo reikalais ir išieivijoje esančių lietuvių tautinui išlikimui užtikrinti viltis dėjo į organizuotą LB, nekartą jos darbus ir finansiniai paremdamas.

Mirdamas dr. V. Tercijonas iš savo kuklaus palikimo 1000 dol. paskyrė JAV LB veiklai.

MOTERŲ VIENYBĖS PARENGIMAS

Jvyks gegužės 22 d., Lietuvių Citizens Club svetainėje, 69-63 Grand Ave., Maspeth. Maloniai kviečiame dalyvauti, ypačingai jaunimą.

Bus šokių kontestas ir kita įvairi programa. "Moterys Vienybės" narės visuomet rengia tradicinius pavasario šokius su geru pasisekimu. Pelnas skiriamas labdarystei. Auka \$4.00 asmeniui.

Prašoma užsisakyti stalus iš anksto ir įsigyti bilietus pas J. Andriūšius, 87-09 Jamaica Ave., Woodhavene. Tel. VI 7-4477.

Prašome kitas draugas ne rengti tą dieną parengimų. Tikimės malonus pasimatymo gegužės 22 d. pavasariniame rengime.

Mot. Vienybės Kom.

KITI RAŠO

Dirva (No. 41, 1965. 4. 7.), prisimindama savo 50 metų sukaktį, rašo:

"Malonu pažymėti, kad spaudos sukaktuvinių neaplenkė viena seniausių ir stambiausių organizacijų — tai Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, savo Pild. Tarybos sesijoje nutaręs skirti stambesnius įnašus lietuvių spaudai paremti. Ta proga prisijungėme laiškė SLA prezidentas P. P. Dargis ir sekretorė B. Pivaronienė rašo, kad 'SLA Pildomoji Taryba, vertindama Dirvos tautinį ir kultūrinį darbą, kurį laikraštis atlieka jau 50 metų, nutarė pasveikinti Dirvą jos auksinėje sukaktėje ir ta proga paskyrė 200 dol. laikraščiui paremti."

Tiek šiame, tiek ir išdiniškės N. Gugienės laiškuose, įvertinama Dirvos parama SLA veiklai ir ta proga jungiami geriausi linkėjimai."

Ona Ivaškienė iš Bostono ir Jadvyga Matulaitienė iš New Yorko, žinomos tautinių šokių mokytojos, praves pamokas lietuvių tautinių šokių ratelių vadovų-mokytojų kursuose, kurie prasidės birželio 13 dieną, Dainavos stovyklavietėje. Kursai tęsis dvi savaites.

Kursus organizuoja JAV ir Kanados LB. Kursų programą paruošė ir pravedimui vadovauja Liet. Taut. Šokių Institutas.

Norintieji kursuose dalyvauti dar gali registruotis pas K. Janušką, 2646 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629.

PADEKA

Mirus mūsų dukrai Florentinai Kaiser, gavome šimtų užuojautos laiškų nuo visų mūsų prietelių iš visos plačios Amerikos.

Kadangi neturime galimybių kiekvienam asmeniškai padėkoti, todėl prašome visų mums pareiškusių užuojautą priimti mūsų didelį ir nuoširdų ačiū.

Taip pat dėkojame už gėles, už mišų korteles ir už visokeriopą mūsų suraminimą skaudžioje nelaimėje.

Jos vyras Pranas, dukros Marė ir Florence, motina ir tėvas A. ir S. Gegužiai

Wilkes-Barre, Pa. Supiltas naujas kapas

Kovo 23 d. negailestinga mirtis atėmė iš mūsų tarpo visų mylimą ir susipratusį lietuvių, Kazį Vaitkevičių.

Velionis buvo pašarvotas Ch. Lagaus koplyčioj. Daug artimų ir draugų jį aplankė. Buvo palaidotas po pamaldų ir karinių apeigų liet. parapijose. Amerikos Legionierių postas 132 atidavė paskutinę pagarbą. Laidnai nuskaudė jį trimitais.

Giminės, draugai ir SLA 15 kuopos nariai, kurių daugiausiai buvo, skirstėmės su liudėsiu, palikdami velionį tarp daugybės gražių vaikų ir gėlių.

Į Ameriką K. Vaitkevičius atvažiavo su savo tėvais 1909 m. Apsigyveno šioj apylinkėj ir dirbo anglių kasyklose. Prklausė keliom organizacijom ir SLA 115 kuopa, kurią jis daugiausiai mego.

Gilime nuliudime liko žmona Marijona, dukterys Mrs. Michel Vito, Mrs. Thomas Zenkins, brolis Albinas, giminės, draugai ir pažįstami.

Karstą nešė SLA 115 kuopos nariai: Vincas Tamulaitis, Vytautas Paulauskas, Adomas Milauskas, Antanas Pukelevičius ir Antanas Krapavičius.

Kuopos valdyba ir nariai reikiame visai šeimai giliai užuojautą, o tau, Kazy, tebuna lengva šios šalies žemelė.

SLA 115 kuopos narys

Chicago, Ill. Pagerbta SLA narė, Adelė Burbiene

Ji priklauso 19-kai lietuviškų organizacijų ir klubų. Yra gimusi Skotijoje iš tėvų marjampoliečių. Dabar ji susilaukė 60 metų amžiaus. Taip pat suėjo lygiai 10 metų, kai ji yra pirmininkė Liet. Suvalkiečių Draugijos. Be to, ji vadovauja trims klubams, kaip pirmininkė ir kelioms, kaip valdybos narė.

Iškilmingą minėjimą suruošė komisija: A. Ginteris, J. Sačauskas, L. Baltas, A. Jusas ir McNamee-Mickevičiūtė. Banketas įvyko bal. 3 d., B. Pakšto salėje. Svečių susirinko 250. Vaisėš buvo geros. Grojo G. Joniko orkestras. Meninę programą atliko dain. O. Skeverutė ir akompanistė Mileritūtė.

Buvo daug sveikintojų. A. Ginteris, kaip komisijos rengimo pirmininkas, atidarė puobuvį, pakviestasdams programos vedėju M. Gudelį. Sukaktuvininke raštu sveikino ir pažįstami iš Floridos: Puniskis, Adomaičiai, Kaukaliai, K. Adomėnas ir kt. A. G.

— JAV ruošiasi svarstyti konsularinę sutartį, kuri buvo sudaryta praėjusių metų birželio mėnesį tarp Amerikos ir Sov. Rusijos. Pagal ją numatoma abiejuose kraštuose atidaryti keletą naujų konsulatų.

— Sovietai ir Lenkija atnaujino "draugiškumo" sutartį 20-čiai metų. Toji "draugiškumo" sutartis Lenkijai Sovietų buvo pirmą kartą po Antrojo pasaulinio karo.

— Sovietų 400 žvejų laivų su 14,000 jurininkų stebėjo neseniai įvykusias Norvegijos vandenynė NATO manevrus. Sovietų "žvejų" laivai buvo tvarkomi kaip karo laivai ir turėjo elektroninius įrengimus, kokių žvejybos laivai nenaudoja. Taip rašo švedų spauda.

— Praėjusių savaitę žuvo 172 gyventojai ir tukstantai buvo sužeisti siaučiant tornadui Arkansas ir kitose kairnyinėse valstijose. Tai buvo didžiausia audra laike 12 pastarųjų metų. Daug žmonių neteko savo pastogių.

SUSAUDYTAS LENKAS

Lenkų PAP pranešimu, Lenkijoje įvykdytas mirties nuosprendis vasario mėn. nuteistam mėsos kombinato direktoriui St. Wawrzecki. Jis buvo kaltinamas išieivijoje valstybės turta, kurio vertė siekėsi apie 150,000 dol.

Per daugelį metų tai pirmas atvejis, kad dėl vad. ūkio nusikaltimo nuteisiamas mirties bausme. (E)

PROF. J. BALČIKONIUI 80 METŲ

Lietuvoje gyvenančiam profesorui Juozui Balčikonui, lietuviškų kalbos žodyno, 1932-36 m. Balčikonis išleisiantis veteranui, kovo 25 d. sukako 80 m. amžiaus. Daugiau kaip 50 metų Balčikonis tebedirba lietuvių kalbos ugdymo ir tyrinėjimo srityje, be to, keliasdešimt metų paskyrė jaunajai kartai auklėti bei mokyti.

Gimęs 1885 m. Eriškių bažnytkaimyje, Ramygalos val., Panevėžio apskr., Balčikonis baigė Panevėžio realinę mokyklą, 1911 m. — Petrapilio univ. istorijos - filologijos fakultetą. Nuo 1912 m. aktyviai veikė Vilniaus spaudoje, pedagogikoje, 1924-31 m. buvo docentu Lietuvos universitete Kaune, 1945-1960 m. — Vilniaus univ. lietuvių kalbos katedros vedėjas ir profesorius. Jis yra išugdęs netik daug lietuvių kalbos mokytojų, bet ir lietuvių kalbos tyrinėtojų.

Sukaktuvininke veikalą minėdama, Vilniaus spauda pažymi, kad Balčikonis bene daugiausia yra nusipelnęs lietuvių leksikografai. Po K. Bugos mirties perėmęs didž. Lietuvių kalbos žodyno redagavimą, Balčikonis iš pat pradėjęs pasinėrė į šį darbą. Per nepilnus 24 žodyno redagavimo metus (1930-1954) šio žodyno kartoteka išaugo nuo 600,000 iki 2 milijonų lapelių (dabar jų dar daugiau). Tokios kartotekos pagrindu buvo išleisti šeši Liet. Kalbos žodyno tomai (A-K). Balčikonis daug prisidėjo prie 1954 m. Lietuvoje išleisto (partijos žymiai sužaloto) Dabartinės

lietuvių kalbos žodyno. 1932-36 m. Balčikonis išleisiantis veteranui, kovo 25 d. sukako 80 m. amžiaus. Daugiau kaip 50 metų Balčikonis tebedirba lietuvių kalbos ugdymo ir tyrinėjimo srityje, be to, keliasdešimt metų paskyrė jaunajai kartai auklėti bei mokyti.

Didžioji vertimų dalis atlikta laisvosios Lietuvos metais: Andersono (1918), Hauffo (1921), br. Grimmų (1925) ir kt. pasakos. Šių dienų Lietuvoje nepaminėta, kad sukaktuvininke prie I pasaul. karą yra rašęs, spausdinęs eilėrašius Liet. Ukininke, bendradarbiavo Viltijje, Mokykloje ir kt. leidiniuose. 1939 m. išleido fotokopijoje 1598 m. Merklio Petkevičiaus Katechizmą. Nepaminėta nė tai, kad 1947 m. išleistas Lietuvių kalbos žodyno antrasis tomas bolševikinės cenzūros buvo smarkiai sudarkytas (E)

PIRMOJI PAGALBA

Pirmoji pagalba yra būtina daugeliui industrijos darbininkų. Daugelis gauna instrukcijas iš Raudonojo Kryžiaus savanorių... tas pačias instrukcijas kasmet duodamas Raudonojo Kryžiaus daugiau, negu milijonui amerikiečių. Jie yra greitosios pagalbos namie ir pakeliui mokymo specialistai.

Jūs galite gauti pirmos pagalbos paruošimą jūsų vietiniame Raudonajame Kryžiu. Ir, kai Raudonasis Kryžius prašys jūsų pagalbos, prisijunkite ir prisidėkite. Jūs reikalingas Raudonajam Kryžiui!

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

Balandžio 10, 1965

ISMOKAMOS APDRAUDOS

ANTANAS MIKALAUSKAS, 11 kp., Waterbury, Conn., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 7, 1926 m., mirė sausio 17, 1965 m. Velionio žmonai, Magdei Mikalauskas, apdraudus išmokėta	\$600.00
KAZYS DUDA, 11 kp., Waterbury, Conn., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkričio 2, 1926 m., mirė vasario 21, 1965 m. Velionio sunui Cosimir J. Duda, apdraudus išmokėta	\$300.00
ELLA CHESNAVICH, 11 kp., Waterbury, Conn., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė liepos mėn., 1902 m., mirė kovo 9, 1965 m. Velionės dukteriai, Edna Anderson, apdraudus išmokėta	\$105.00
MOTIEJUS BRAZAUSKAS, 11 kp., Waterbury, Conn., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 1, 1912 m., mirė vasario 21, 1965 m. Velionio žmonai, Marijonai Brazauskienė, apdraudus išmokėta	\$93.00
JOHN JONUSKIS, 25 kp., Stoughton, Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 1, 1940 m., mirė kovo 19, 1965 m. Velionio žmonai, Elizabeth Jonuskis, apdraudus išmokėta	\$500.00
VLADAS BAREVIČIUS, 43 kp., So. Boston, Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 14, 1936 m.; pridėtiną apdraudą paėmė rugpjūčio 13, 1941 m., mirė kovo 19, 1965 m. Velionio žmonai, Helen Barevičius, apdraudus išmokėta	\$1,500.00
MARIJONA RASIMAVIČIENĖ, 110 kp., Plains, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugsėjo 6, 1936 m., mirė kovo 17, 1965 m. Velionės dukteriai Adelei Rasimavičiūtei, apdraudus išmokėta	\$600.00
JUOZAS LESCAUSKAS, 212 kp., Kenosha, Wis., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 4, 1917 m., mirė kovo 5, 1965 m. Velionio dukteriai, Josephine Fleischman, apdraudus išmokėta	\$1,000.00
Viso	\$4,698.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$45,356.00

ISMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

Lawrence Bobins, 217 kp., Chicago, Ill.	\$500.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$5,450.00

ISMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

B. Zinkevičienė, 123 kp., Montreal, Canada, sirgo 2 sav.	\$12.00
S. Stupins, 136 kp., Cleveland, Ohio, sirgo 12 sav.	61.80
F. Stanco, 152 kp., E. New York, N. Y., sirgo 9 sav.	45.00
S. Nevardauskas, 203 kp., Sebastopol, Pa., sirgo 9 sav. 1 d.	58.00
B. Geležūnienė, 214 kp., St. Louis, Mo., sirgo 6 sav.	30.31
K. Kaukaliai, 299 kp., Rumford, Me., sirgo 4 sav. 5 d.	43.00
E. Vasilauskienė, 327 kp., Bicknell, Ind., sirgo 4 sav. 2 d.	28.00
Viso	\$300.11
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$4,342.10

B. PIVARONAS, SLA Sekretorė

junkite ir prisidėkite. Jūs reikalingas Raudonajam Kryžiui!

Tel. VI 7-4499

SHALINS

(SHALINSKAS)
Funeral Home

84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven 21, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves. Kopyčias suteikiame nemokamai visose miesto dalyse

F. W. SHALINS ir
J. B. SHALINS

KAS DOMISI geromis sąlygomis investuoti savo pinigus, kreipiasi į dipl. ekonomistą, Juozą Audėną, 100 Warwick St., Brooklyn 7, N. Y. Tel. TA 7-9518.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

BIELIAUSKAS
FUNERAL HOME

AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Notary Public

PATIKIMIAUSIAS

maisto produktas, parankiausias padėjėjas pavargusiai šeimyninkei, yra tikras importuotas

LENKISKAS KUMPIŠ

Jo puiki kokybė ir puikus skonis rodo faktai, kad tai ateina iš pirmos rusijos mėsos, specialiai šerū lenkiškų kiaulių. Šis nepaprastai skanus, apetitą keliantis šaltas ar šiltas, kurs užtarnavo sau

antspauda, simbolis aukščiausios rusijos, paruoštas žymė

ATALANTA

KRAKUS ir POLO

dėžėse 2 iki 12 sv. Visuomet inkite tikrą importuotą Polish Ham. 11 iki 13 sv. kumpiai taip pat gaunami TALA rusim.

JAU IŠEJO NEPAPRASTAI ĮDOMI KNYGA

Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima mūsų išieiviją visoje Amerikoje — nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išieivija prasidėjo 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinė jos banga dingo; yra tik legenda, kad išlikę Amerikoje musiečiai pastatė "Auros" miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė Jūromis 3 mėnesius, ir išliepė Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pensilvanijon anglių kašt. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, čia kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraštius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamanių ir kūrėsi parapijos. Bet kai vyskupai ėmė savintis musiečių katalikių nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienu ir kitu ėjo smarkių rungtynės.

Be išieivija rūpinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukoję pinigų caro valdžiai nuversti ir sudėjo milijonus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado mūsų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalelė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Paruošama be pelno. Gražiais kietais apdarais kaina \$5.00; minkštais apdarais — \$4.00

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS
850 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

DIRVA

TAUTINES MINTIES LAIKRASTIS

Išleistas 1915 m.

6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio

Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 3 kartus į savaitę, — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais. Prenumeratos kaina metams — \$11.00, pusei metų — \$6.00. Bandymui — 2 savaites siunčiame nemokamai.

Leidžia

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoj — \$13.00 metams, \$7.00 pusei metu. Kitose valstybėse — \$16.00 metams, \$8.00 — pusei metu, Chicagoj — \$15.00 metams, \$8.00 — pusei metu.

NAUJIENAS gausite, jei pasiuosite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Mirus SLA 38 Kuopos Veikiam Organizatoriui ir Darbuotojui

JONUI AYMANUI,

giliai užuojautą reikiame jo žmonai Anastazijai, šeimai, giminėms ir artimiesiems

SLA 38 KUOPOS VALDYBA
IR NARIAI